

Utbildningsnämnden

Information om tillsyn och insyn av pedagogisk omsorg (familjedaghem) och fristående förskolor hösten 2014

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Här redovisas en sammanfattning av de regelbundna och riktade tillsyns- och insynsbesök som gjorts under hösten 2014. Regelbunden tillsyn har genomförts i 55 verksamheter som bedriver fristående pedagogisk omsorg (familjedaghem). Där framkom att alla anordnare håller god kvalitet i det konkreta praktiska och pedagogiska arbetet men att kvaliteten varierar i det dokumenterade systematiska kvalitetsarbetet.

En (1) riktad tillsyn med uppföljning har utförts i en fristående förskola samt en uppföljning av insyn i en kommunal förskola. Båda förskolorna redovisade att de arbetar aktivt och konstruktivt med förbättringar i verksamheten.

Ärendet

Tillsyn i fristående verksamheter och insyn i kommunala verksamheter är en av flera delar i utbildningsnämndens utvärderingsplan för att följa upp kvalitet i förskolor och pedagogisk omsorg.

Som grund för tillsynsarbetet ligger skollagen 26 kap 2-4 §§, skollagen 25 kap 8 § och utbildningsnämndens beslut om regelbunden tillsyn och insyn.

- Regelbunden tillsyn/insyn sker kontinuerligt med cirka två års mellanrum.
- Riktad tillsyn/insyn sker vid behov inom särskilda områden eller vid klagomål.

Tillsyn och insyn utgår från samma modell med den skillnaden att insyn inte omfattas av ingripande enligt skollagen.

Tillsyn och insyn syftar främst till att se till att huvudmän följer gällande lagar, förordningar och Nacka kommuns tillämpningsregler.¹ I fristående verksamheter görs tillsynsbesök och vid brister tillämpas ingripande i form av föreläggande eller anmärkning enligt skollagen 26 kap 10-11 §§. Ett föreläggande ges om en verksamhet har allvarliga brister. En anmärkning ges om en verksamhet har mindre allvarliga brister. Vid ringa brister avstår utbildningsenheten från ingripande. Om en huvudman inte åtgärdar påtalade brister kan föreläggande med vite ges. I kommunala verksamheter görs insynsbesök och vid brister uppmanas huvudmannen att rätta till dessa.

Enligt 26 kap 9 § ska tillsyn genomföras med ett förebyggande förhållningssätt. Det innebär att utbildningsenheten alltid ger råd och vägledning vid tillsyn och insyn utifrån de utvecklingsområden eller brister som framkommer.

Under hösten 2014 har utbildningsenheten genomfört regelbunden tillsyn av 55 anordnare tillika huvudmän som bedriver pedagogisk omsorg. Tillsynen har omfattats av ett besök från utbildningsenhetens förskoleexperter och ett obligatoriskt dialogmöte i grupp. Vid besöket kontrollerades att lagar och regler som gäller för verksamheten följs. Som fördjupningsområde har det dokumenterade systematiska kvalitetsarbetet granskats. För att ge möjlighet till inblick i hur det konkreta pedagogiska arbetet fungerar genomfördes besöken när anordnaren arbetade med barnen.

Vid dialogmötet gavs anordnarna möjlighet till reflekterande samtal utifrån tillsynsbesöken och den egna verksamheten. Minnesanteckningar från dialogmötet finns med som en fristående del i tillsynsrapporten.

Tillsynen visade att alla anordnare håller god kvalitet i det konkreta praktiska och pedagogiska arbetet men att kvaliteten varierar i det dokumenterade systematiska kvalitetsarbetet. Det framkom också att flera verksamheter tog ut avgift utöver maxtaxan i form av matsäck eller vid en aktivitet. Tre anordnare fick ett föreläggande att åtgärda allvarliga brister och 31 anordnare fick en anmärkning för att åtgärda mindre allvarliga brister. De som fått föreläggande följs upp i februari 2015 och de som fått anmärkning följs upp i april-maj 2015. Utbildningsenheten avstod från ingripande hos de resterande 21 anordnarna då de tydligt kunde definiera och beskriva hur de arbetade med att åtgärda de ringa brister som framkom.

Under hösten 2014 har utbildningsenheten gjort en riktad tillsyn samt uppföljning på en fristående förskola. Tillsynen gjordes utifrån ett klagomål från en tidigare anställd på förskolan. Vid uppföljningen framkom att förskolan arbetar aktivt och konstruktivt med förbättringar i verksamheten.

¹ ”Tillämpningsregler för fristående och kommunala anordnare av förskolor i Nacka kommun”, fastställda av utbildningsnämnden 2012-06-14

En uppföljning har skett utifrån en tidigare insyn av en kommunal förskola. Vid uppföljningen framkom att förskolan arbetar aktivt och konstruktivt med förbättringar i verksamheten.

Arbetet med såväl regelbunden som riktad tillsyn och insyn av förskolor och pedagogisk omsorg i Nacka fortsätter utifrån perspektivet att ge råd och vägledning - för att i största möjliga mån bidra till förbättrad kvalitet hos anordnarna. Ett sätt att främja detta är att utbildningsenheten har dialogmöten med flera verksamheter i grupp utifrån vad som framkommit vid tillsynerna.

Ekonomiska konsekvenser

Arbetet med tillsyn och insyn är en del av utbildningsnämndens uppföljningsplan. Nacka kommun växer och tillsynsarbetet kommer att öka i omfattning på grund av att förskolor och pedagogisk omsorg blir fler. För att arbetet med tillsyn och insyn fortsättningsvis ska hålla hög kvalitet är det av vikt att säkerställa kompetensförsörjningen på utbildningsenheten och att återkommande se över rutinerna för detta arbete

Konsekvenser för barn

Genom regelbunden och riktad tillsyn och insyn i form av besök får utbildningsenheten möjlighet att skapa sig en bild av om barnen erbjuds lika rätt till en bra pedagogisk verksamhet med hög kvalitet i en trygg miljö. Vid riktad tillsyn sker en dialog med huvudman och chef om verksamhetens inre arbete och hur detta kan utvecklas för att främja barnen. Under dialogmöten skapas tillfällen till mer djupgående diskussioner bland annat om hur verksamheten kan utvecklas och hur pedagoger genom att ha ett professionellt förhållningsätt till uppdraget kan bidra till att barnen erbjuds en rolig, trygg och lärorik vistelse i förskola och pedagogisk omsorg.

Utbildningsenhetens kommentar

Tillsynen visar att pedagogisk omsorg har god kvalitet. Utbildningsenheten menar att det ger god effekt att arbeta med tillsyn och insyn utifrån råd och vägledning. Dialogen med huvudmän/anordnare och chefer är central för att arbetet ska vara till nytta för både barn, vårdnadshavare och verksamheten. Under 2015 kommer utbildningsenheten fortsätta med att göra tillsyn i alla fristående förskolor och insyn i alla kommunala förskolor

Susanne Arvidsson Stridsman
Förskolexpert
Utbildningsenheten

Weronica Jahnfors
Förskolexpert
Utbildningsenheten